

ALUCRA VE MİNDEVAL'DA İKİ TİMAR KAYDI

Tımar kayıtlarından Mindeval'a ait olanı 1849, Ulucak'da (Alucra'ya) ait olanı ise 1870 tarihlidir. Tımar terimi belirli bir hizmet karşılığında şahıslara tahsis edilen toprak parçasını ifade etmektedir.

Mindeval'da bahsedilen Sekiköy, Mutağa köyünün Seki mahallesi ile ilgili olmalıdır. Yoksa Sekiköy diye bir köyü yoktur. Alucra için ise Ulucak denilmesine dikkat edilmelidir. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğündeki kayıtlarda Ulucak olarak geçmektedir. Bununla ilgili olarak daha önce de belge paylaşmış olmama rağmen okuma oranları düşük olduğundan bu durum pek bilinmemektedir.

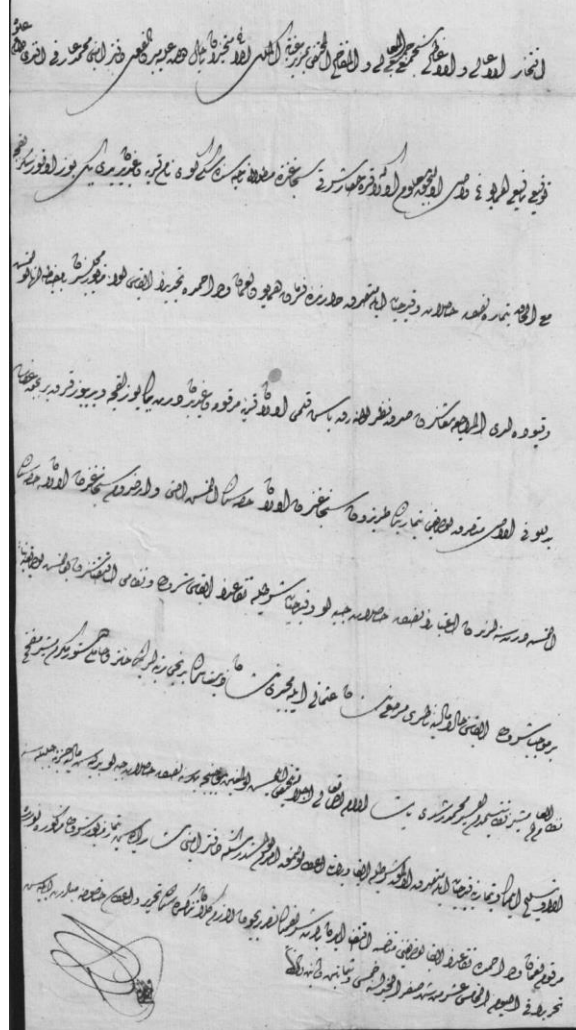
Belgelerde geçen bir de cebelü bedeli ifadesi vardır. Bunu da açmak gerekmektedir. Cebelü: Osmanlı Devleti'nde zeamet ve tımar sâhiplerinin savaşa giderken yanlarında götürmeye mecbur oldukları teçhizatlı muhariplere verilen isimdir. Cebelü tanımı bize bir tanımı daha hatırlatmaktadır, o da sipahidir. Sipahi: Osmanlı ordusunda bir sınıf süvari askeri "Tımar" adıyla kendilerine verilen araziden aldıkları öşür ve rüsuma karşılık yetiştirdikleri asker ve hayvanlarla birlikte savaş zamanı orduya katıldıkları için bunlara tımarlı sipahi de denilirdi.

Hemen bu aşamada Gelvaris (İngözü-Hacıhasan) köyünde bulunduğunu yazışmalardan öğrendiğimiz Sipahi Eğitim Vakfı hatırlanmaktadır. Bu sipahilerin savaşa hazırlıklı olmaları için kendilerine burada süvari ve kılıç, tüfek eğitimi verildiği muhakkaktır.

Mindeval'daki tımar Ahmed'in oğlu Numan üzerine 1849'da yeniden verilmesi ile Ulucak'da (Alucra'da) olanı ise 1870 tarihinde Mahmud'un oğlu Es-Seyyid Mehmed'in yeniden üzerinde bırakılması kararlaştırılmıştır. Özellikle Ulucak'ın Karabörk köyündeki tımarın rakamsal

büyüklüğü dikkat çekicidir. Her beş bin kuruş için bir sipahi bulundurulması mecburiyeti dikkate alındığında durum daha iyi anlaşılacaktır.

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi Fon Kodu: TK.GM.TTB. Dosya No: 1, Gömlek No: 311, Tarihi: 15 Safer 1265 (10 Ocak 1849), Konusu: **Karahisar-i Şarki sancağında Mindeval nahiyesinde Sekiköy nam karye ve gayriden timara nısf hasılat ve kayd-ı hayat ile mutasarrıf Numan veled-i Ahmed'e timar gelirinin nısf hasılatının cebelü bedeli olarak hazineye itası ve kayd-ı hayat şartıyla tekaüden ibkası.**

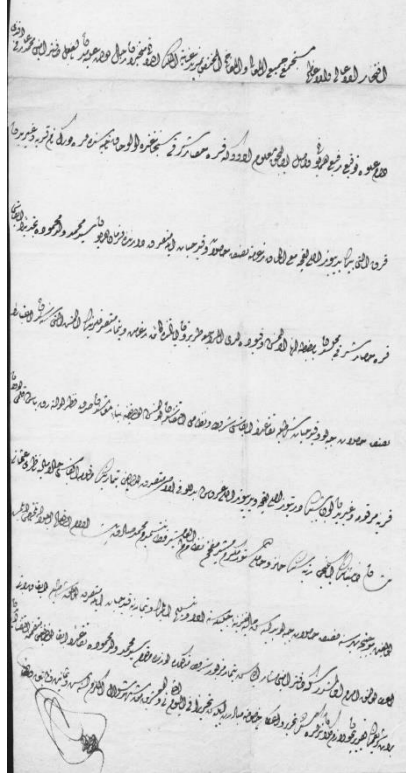

İftiharu'l-e'âli ve'l-e'âzım müstecmi-i cemiü'l-meâli ve'l-mefâhim olmağla el-muhtassu bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'd-daim mütehayyizan-ı rical-i devlet-i aliyyemden bi'l-fiil defter emini Mehmed Arif Efendi dame uluvvuhu tevki'-i refi'-i hümayunum vasıl olacak malum oldur ki Karahisar-i Şarki sancağında Mindeval nahiyesinde Sekiköy nam karye ve gayriden yedi bin yüz otuz sekiz akçe ma'a ilhak timara nısf hasılat ve kayd-ı hayat ile mutasarrıf darende-i ferman-ı hümayun Numan veled-i Ahmed'e tecdiden ibkası (yeniden üzerinde bırakılması) liva-i mezkûr meclisten ba-mazbata inha olunmuş (bildirilmiş) ve kuyuda lede'l-müracaa (kayıtlara bakıldığında) maaşından sarf-ı nazar olunarak baş kalemi olan karye-i merkûme ve gayriden dört bin yüz akçe ve yedi yüz kırk bir buçuk kuruş bedellü fi'l-asıl mutasarrıf olduğu timarının Trabzon sancağından olan hissesinin atmış altı ve Erzurum sancağından olan hissesinin altmış dört senelerinden itibaren nısf (yarım) hasılat-ı cebelü kayd-ı hayat şartıyla (yadığı sürece) tekaüden ibkası (emekli edilerek üzerinde bırakılması) şurut (şartları) ve nizamı iktizasından bulunmuş olduğuna binaen ber-muceb-i şurut ibkasını hâlâ maliye nazırı murassa

nişan-ı Osmani ile mecdi nişan-ı zîşanın birinci rütbelerinin hâiz ve hamili düstur-ı mükerrer müşir-i mufahham nizamü'l-âlem müşir-i fetanet-semirim Es-Seyyid Mehmed Rüşdü Paşa edamallahu teâlâ iclaluhu telhis eylemiş olmağın mucebince beher sene nısf-ı hasılat cebelü bedeliye sene maliye hazine-i celilesine eda ve teslim eylemek ve timarına kayd-ı hayat ile (yaşadığı sürece) mutasarrıf (sahip) olmak şartıyla ibka (yerinde bırakılmak) ve beratın ita olunmak (verilmek) emrim olmuştur. Sen ki defter emini müşarün ileyhın timar-ı mezbur şurut-ı mezkure üzre merkur Numan veled-i Ahmed'e tekaüden ibka olduğunu mutazammın iktiza eden berat-ı şerifimin tasdiriyçün lazım gelen tezkeresinin tahrir ve itası hususuna mübaderet eyleyesin. Tahriren fi'l-yevmi'l-hamis işr min şehri saferü'l-hayr li-sene hamsin ve semanin mieteyn ve elf.

Be-Mahrusa-i Konstantiniyye

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi Fon Kodu: TK.GM.TTB. Dosya No: 1, Gömlek No: 312, Tarihi: 22 Şevval 1286 (25 Ocak 1870), Konusu: **Karahisar-i Şarki sancağında Ulucak (Alucra) nahiyesinde Karabörk nam karye ve gayriden Es-Seyyid Mehmed veled-i Mahmud'un mutasarrıf olduğu timar gelirinin nısf hasılatının cebelü bedeli olarak hazineye itası ve kayd-ı hayat şartıyla tecdiden ibkası.**

İftiharu'l-e'âli ve'l-e'âzım müstecmi-i cemiü'l-meâli ve'l-mefâhim olmağla el-muhtassu bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'd-daim mütehayyızan-ı rical-i devlet-i aliyyemden bi'l-fiil defter emini Mehmed Arif Efendi dame uluvvuhu tevki'-i refi'-i hümayunum vasıl olacak malum odur ki Karahisar-i Şarki sancağında Ulucak (Alucra) nahiyesinde Karabörk nam karye ve gayriden kırk altı bin yedi yüz elli akçe ma'a ilhak timara nısf hasılat ve kayd-ı hayat ile (yaşadığı sürece) mutasarrıf (sahip) darende-i ferman-ı hümayun Seyyid Mehmed veled-i Mahmud'a tecdiden ibkası (yeniden üzerinde bırakılması) Karahisar-i Şarki meclisinden ba-mazbata inha olunmuş ve kuyuda lede'l-müracaa Trabzon eyaletinde kâin zeamet ve timar mutasarrıflarının altmışaltı senesinden itibaren nısf-ı hasılat cebelü kayd-ı hayat şartıyla (yaşadığı sürece) tekaüden ibkası (emekli edilerek yerinde bırakılması) şurut (şartları) ve nizamı iktizasından (gereğinden)

bulunmuş olduğuna binaen maaşından sarf-ı nazar olunarak baş kalemi olan karye-i merkûme ve gayriden on bin dört yüz elli akçe ve yediyüz elli kuruş bedellü fi'l-asıl mutasarrıf olduğu timarının merkuma ibkası (bırakılması) hâlâ maliye nazırı Osmanî nişan-ı zişanının birinci rütbelerinin hâiz ve hamili düstur-ı mükerrer müşir-i mufahham nizamü'l-âlem müşir-i fetanet-semirim Mehmed Sadık Paşa edamallahu teâlâ iclaluhu telhis eylemiş olmağın mucebince beher sene nısf-ı hasılat cebelü bedeliyesin maliye hazine-i celilesine eda ve teslim eylemek ve timarına kayd-ı hayat ile (yaşadığı sürece) mutasarrıf olmak şartıyla ibka (yerinde bırakılması) ve beratı ita olunmak emrim olmuştur. Sen ki defter emini müşarün ileyhısın timar-ı mezbur şurut-ı mezkure üzere merkum Seyyid Mehmed veled-i Mahmud'a tekaüden ibka olduğunu mutazammın iktiza eden berat-ı şerifimin tasdiriyçün (yazılması için) lazım gelen tezkeresinin tahrir ve itası (yazılıp verilmesi) hususuna mübaderet eyleyesin. Tahriren fi'l-yevmi's-sani ve'l-işrin min şehri Şevvalü'l-mükerrer li-sene sittin ve semanin mieteyn ve elf.

Be-Mahrusa-i Konstantiniyye